

Toplantı : 9

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 1281

Su ürünleri kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyon raporu (Millet Meclisi 1/190; Cumhuriyet Senatosu 1/1026)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 210)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı: 1769

2 . 6 . 1969

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28 . 5 . 1969 tarihli 98 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Su Ürünleri kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

Ferruh Bozbeğli
Millet Meclisi Başkanı

Not: Bu tasarı 13 . 4 . 1966 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 8, 13, 22 ve 28 . 5 . 1969 tarihli 90, 92, 97 ve 98 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı: 210)

Geçici Komisyon raporu

15 . 11 . 1969

Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyonu
Esas No. : 1/1026
Karar No. : 1

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 . 5 . 1969 tarihli ve 98 nci birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oyla kabul edilen su ürünleri kanun tasarısı Cumhuriyet Senatosu Üstümlü Heyetinin geçici komisyon kurulması hakkındaki kararı gereğince Mali ve İktisadi İşler Komisyonu Anayasa ve Adalet Komisyonu, Tarım Komisyonu, Bütçe ve Plân Komisyonlarından seçilen üçer kişiden kurulu onbeş kişilik geçici komisyonda 14 . 11 . 1969 ve 15 . 11 . 1969 günlerinde yaptığı devamlı toplantılarda müzakere edilerek ilgili bakanlığın temsilcilerinin de fikir ve mütalâaları alınarak müzakere edilerek görüşülmüştür.

Tasarının görüşülmesi sırasında Çalışma Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı temsilcileri de hazır bulundurulmuştur. Yukarıda zikredilen iki günlük süreli çalışma sonunda kanun tasarısının Millet Meclisinden gönderilen metni üzerinde 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 nci maddeleriyle geçici ikinci maddesi değiştirilmiş bulunmaktadır. Bu değişikliklerin bir kısmı

madde ilâvesi ve madde çıkarılması şeklinde olduğu için Millet Meclisinden gelen metnin madde numaraları değişikliğe uğramış ve aşağıda zikredilecek maddelerdeki kanunun esasına tesir eden değişiklikler yapılmış ve ekli metninde gösterildiği şekilde kabul edilmiştir.

Komisyonumuz ayrıca su ürünleri kanununu görüşürken mühim bir mesele üzerine de parmak basmış bulunmaktadır. Şöyle ki, bu kanunla birçok müesseseler kurulmuş, vazifelendirilmiş, birçok mesele ortaya konmuş bulunmasına göre bu meseleleri halledecek mesul bir müessesenin mevcudiyeti aranmıştır, bununla komisyonumuz kanun metninde ismi sık sık geçen Su Ürünleri Genel Müdürlüğünün biran önce kurulması için gerekli teklif ve tasarıların kanun haline getirilmesi temennisinde bulunmuştur. Bu kanunun müspet neticeler verebilmesi için Su Ürünleri Genel Müdürlüğünün biran önce kurulması gerekmektedir.

Komisyonumuz bu kanunda verilen birçok yetkilerin hangi bakanlık veya makam tarafından kullanılacağı hususu üzerinde de titizlikle durmuştur. Birçok vazifelerin Millet Meclisi metninde Tarım Bakanlığına verilmiş olmasını, ileride kurulacak Su Ürünleri Genel Müdürlüğünün Ticaret Bakanlığına bağlı bir genel müdürlük veya İktisadi Devlet Teşebbüsü olması sebebiyle ve evvelce alışla gelen Ticaret Bakanlığı tarafından yapılmış işler ve kurulmuş müdürlükler gibi sebeplerle Tarım Bakanlığına verilmiş bulunan çok yetkilerin bu bakanlıktan alınarak Ticaret Bakanlığına verilmesini uygun bulmuş ve metindeki maddeleri bu yolda düzeltilerek kabul edilmiştir.

Ayrıca bu kanunda ruhsatların verilmiş şekli hakkındaki Millet Meclisi metni üzerinde de geniş görüşmeler yapılmış ve neticede ruhsatların ilgili valiliklerce verilmesi şekli komisyonca uygun mütalâa edilerek metin bu düşünce tarzına uygun olarak düzeltilerek kabul edilmiştir.

Bu tasarı ile birçok meselemin tüzüklerle halli kabul edilmiş ilgili maddeler de bilhassa işaret edilmiştir. Birçok mesele bu tüzüklerle halledileceği cihetle tasarı kanunlaştıktan sonra bu tüzüklerin biran önce hazırlanarak meriyete konulması komisyonumuzca temenni edilmiş ve işin rapora da alınması kararlaştırılmıştır.

Bu kanun tasarısı İkinci Beş Yıllık Plânın kabul ettiği kooperatifleşme ve kooperatif kuruluşlarına su ürünlerinden istifade edebilme ve su ürünleri istihsalinde, işletmesinde faydalı olma vazifelerini vermiştir. Tasarının kanunlaşması halinde plânın bu hedefine uygun çalışmalara da başlama şartları tahakkuk etmiş olacaktır.

İşbu tasarı öncelik ve ivedilikle görüşülmek üzere komisyonumuzca görüşülerek karara bağlanmış bulunmakla Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Üye	Üye
Ankara	Samsun	Edirne	Mardin
<i>Y. Köker</i>	<i>R. Rendeçi</i>	<i>N. N. Ergeneli</i>	<i>B. S. Baykal</i>
Üye	Üye	Üye	Üye
Samsun	Tokat	Adana	İstanbul
<i>R. Işıtan</i>	<i>A. Altuntaş</i>	<i>M. Öztekin</i>	<i>E. Özden</i>

Üye
Manisa
O. Karaosmanoğlu

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Su ürünleri kanunu tasarısı

BÖLÜM - I

Genel hükümler

Şimul

MADDE 1. — Deniz ve içsularda su ürünleri istihsali bu kanun hükümlerine tabidir.

Tarifler

MADDE 2. — Bu kanunda geçen terimlerin tarifleri aşağıdadır :

Su ürünleri : Denizlerde ve içsularda bulunan nebat ve hayvanlar ile bunların yumurtalarıdır.

(Kara Avcılığı Kanunu şimulüne giren hayvanlar hariç.)

Su ürünleri müstahsılları : Deniz ve içsularda su ürünleri istihsal eden gerçek ve tüzel kişilerdir.

İstihsal yerleri : Su ürünlerini istihsale elverişli olan ve içinde veya üzerinde her hangi bir istihsal vasıtası kurulabilen, kullanılabilen su sahalarıdır.

İstihsal vasıtaları : Su ürünlerinin istihsalinde kullanılan gemiler ile her türlü malzeme, teçhizat, alet, edevat, yemler, takım ve tesislerdir.

İçsular : Göller, suni göller, lâgünler, baraj gölleri, bentler, regülâtörler, kanallar, arklar, akar sular, mansaplar ve üretme havuzlarıdır.

Lâgünler : Denizle irtibatı ve denizin etkisi altında bulunan göllerdir.

Mansaplar : Akarsuların göl veya denizlere açıldığı bölgelerde akarsuyun etkisi altında kalan ve sınırları mahallî şartlara göre tesbit olunacak su ürünleri istihsaline elverişli sahalarıdır.

Üretme havuzu : Su ürünlerini yetiştirmek için yapılan sabit tesislerdir.

Dalyan yeri : Bir veya müteaddit sabit yahut muvakkat dalyan kurmaya elverişli istihsal sahalarıdır.

Sabit dalyan : Deniz ve içsularda su ürünleri istihsal etmek için kazık, çit, çubuk, tel, taş veya beton ve benzeri manialarla çevrilmek suretiyle, sınırları değişmeyecek şekilde kurulan veya tabii olarak çevrilmiş su sahalarından meydana getirilen diple irtibatlı tesislerdir.

Muvakkat dalyan (yüzer) : Şamandra, duha, tekne ve saireye bağlı ağlarla çevrilmek suretiyle kurulan su mahsulleri istihsaline mahsus tesislerdir.

Voli yeri : Deniz ve içsularda su ürünleri istihsaline elverişli, sahile bitişik ve sınırları belli su sahalarıdır.

Dip trollu : Gemiler ile çekilmek suretiyle zemin üzerinde sürütülerek dip su ürünlerini istihsale mahsus troll ağları ve bu ağlarla yapılan su ürünleri istihsalidir.

Orta su trollu : Munhasıran göçücü balıkların istihsaline mahsus, dibe temas etmeksizin suyun ortasından veya yüzüne yakın kısımdan çekilen troll ağları ve bunlarla yapılan su ürünleri istihsalidir.

Kombine troll : Dip ve orta su trollunu yapmaya elverişli troll ağları ve bunlarla yapılan su ürünleri istihsalidir.

Gemi : Tonajı ve adı ne olursa olsun, deniz ve içsularda su ürünleri istihsalinde, naklinde, işlenmesinde kullanılan kayık, sandal, yelkenli, şat, sal, mavna gibi vasıtalarla buharlı veya motorlu bilûmum yüzer vasıtalarıdır.

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN

MADDE 1. — Denizlerde ve içsularda su ürünleri istihsalı bu kanun hükümlerine tabidir.

Tarifler

MADDE 2. — Bu kanunda geçen terimlerin tarifleri aşağıdadır :

Su ürünleri : Denizlerden ve içsularda bulunan nebatat ve hayvanlar ile bunların yumurtalarıdır.

(Kara avcılığı Kanunu şümulüne giren hayvanlar hariç)

Su ürünleri müstahsılları : Deniz ve içsularda su ürünleri istihsal eden gerçek ve tüzel kişilerdir.

İstihsal yerleri : Su ürünlerini istihsale elverişli olan ve içinde veya üzerinde her hangi bir istihsal vasıtası kurulabilen, kullanılabilen su sahalarıdır.

İstihsal vasıtaları : Su ürünlerinin istihsalinde kullanılan gemiler ile her türlü malzeme, teçhizat, alet, edevat, yemler, takım ve tesislerdir.

İçsular : Göller, suni göller, lâgünler, baraj gölleri, bentler, regülâtörler, kanallar, arklar, akarsular, mansaplar, üretme ve yetiştirme yerleridir.

Lâgünler : Denizle irtibatı ve denizin etkisi altında bulunan göllerdir.

Mansaplar : Akarsuların göl veya denizlere açıldığı bölgelerde akarsuyun etkisi altında kalan su ürünleri istihsaline elverişli sahalarıdır.

Üretme ve yetiştirme yerleri : Su ürünlerini üretmek ve yetiştirmek için yapılan tesislerdir.

Dalyan yeri : Bir veya mütaaddit sabit yahut muvakkat dalyan kurmaya elverişli istihsal sahalarıdır.

Sabit dalyan : Denizlerde ve içsularda su ürünleri istihsal etmek için kazık, çit, çubuk, tel, taş veya beton ve benzeri manialarla çevrilmek suretiyle, sınırları değişmeyecek şekilde kurulan veya tabii olarak çevrilmiş su sahalarından meydana getirilen diple irtibatlı tesislerdir.

Muvakkat dalyan (yüzer) : Şamandıra, duba, tekne ve saireye bağlı ağırla çevrilmek suretiyle kurulan su mahsulleri istihsaline mahsus tesislerdir.

Voli yeri : Denizlerde ve içsularda su ürünleri istihsaline elverişli ve sınırları belli su sahaları.

Dip Trolu : Bir veya daha çok gemiler ile çekilmek suretiyle zemin üzerinde sürütülerek dip su ürünlerini istihsale mahsus trol ağırları ve bu ağırla yapılan su ürünleri istihsalidir.

Orta su trolu : Münhasıran göçmen balıkların istihsaline mahsus, dibe temas etmeksizin suyun ortasından veya yüzüne yakın kısımdan çekilen trol ağırları ve bunlarla yapılan su ürünleri istihsalidir.

Kombine trol : Dip ve orta su trolunu yapmaya elverişli trol ağırları ve bunlarla yapılan su ürünleri istihsalidir.

Gemi : Tonajı ve adı ne olursa olsun, denizlerde ve içsularda su ürünleri araştırmasında, istihsalinde, naklinde, işlenmesinde kullanılan kayık, sandal, yelkenli, şat, salmavna gibi vasıtalarla buharlı veya motorlu bilûmum yüzer vasıtalarıdır.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

BÖLÜM - II

Su ürünleri istihsalı

A) Su ürünleri istihsal ruhsatı

Ruhsat tezkeresi

MADDE 3. — Su ürünleri istihsalini bir nizama bağlamak ve bu sahada çalışanların durumlarını ve çalışmalarını yakından izlemek maksadiyle (Su ürünleri ruhsat tezkeresi) ihdas olunmuştur.

Su ürünleri müstahsıl gerçek kişiler kendileri için ve tüzel kişiler, tüzel kişilikleri adına su ürünleri ruhsat tezkeresi almak zorundadırlar.

Su ürünleri istihsalinde kullanılan gemiler için, bunların sahip veya donatanları da, ayrıca ruhsat tezkeresi almakla mükelleftirler.

Ruhsat tezkeresi Tarım Bakanlığınca veya Bakanlığın yetkili kılacağı mercilerce verilir. Ancak iki ve ikiden fazla kişi veya gemi için müşterek ruhsat tezkeresi verilmez.

Ruhsat tezkerelerinin talep vukuunda ilgililere gösterilmesi mecburidir.

Orman bölgelerinde veya sulama tesislerinin bulunduğu sularda su ürünleri istihsal edecek müstahsıllar, ruhsat tezkerelerini mahallî orman veya tarım dairelerine, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyet ve işletmesi altındaki sahalarda ise adı geçen Genel Müdürlüğe önceden vize ettirmeye mecburdurlar.

Munhasıran spor maksadiyle veya zati ihtiyaç için olta, el ağları, sepet, zıpkın, su tüfeği gibi ufak vasıtalar ile su ürünleri istihsal edecek Türklerle yabancı turistler ve Türkiye'de oturmalarına izin verilen yabancı uyruklu kimseler ruhsat tezkeresi almakla mükellef değildirler.

Ruhsat tezkerelerinin verilme tarzı, şekil ve muhteviyatı ile müddeti ve yenilenmesine ait hükümler Tarım Bakanlığınca tesbit olunur. Bu maddedeki tezkereler bedelsiz olarak verilir.

Denizde can ve mal koruma hakkındaki 4922 sayılı Kanun ile buna müteferri Tüzük ve yönetmelik hükümleri saklıdır.

B) Su ürünleri istihsal yerleri

Kamu tüzel kişilerine ait istihsal yerlerinin kiralanması

MADDE 4. — Hazinesinin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufunda bulunan Dalyanlar, Voliler ve iç sulardaki Su ürünleri istihsal hakkı, o yerde kurulan ve nitelikleri yönetmenlikle tesbit edilecek şartları haiz olan Kooperatif ve Köy birliklerine öncelik ve pazarlıkla, özel ve diğer tüzel kişilere kapalı zarf veya artırma usulleriyle Tarım Bakanlığınca kiraya verilebilir.

Kira müdetleri bir seneden az ve on seneden fazla olamaz. Ancak teknik sebep ve zaruretler dolayısıyla yahut masrafları kiracı tarafından verilmek suretiyle yapılacak tesisler ve inşaat dolayısıyla bu gibi istihsal yerlerinin yirmi seneye kadar müddetle kiralanmaları caizdir.

Üretme havuzu kurulacak istihsal yerleri istisnai olarak 30 seneye kadar kiraya verilebilir.

Kamu tüzel kişileri istihsal yerlerindeki değişiklikler

MADDE 5. — Genel, katma ve özel bütçeli idareler ile Devletin ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin hüküm ve tasarrufu altında bulunan istihsal yerlerine akar su bağlanması, buraların genişletilmesi, doldurulması, kurutulması, kısmen veya tamamen şeklinin değiştirilmesi gibi su ürünleri istihsaline tesir edebilecek teşebbüslerde önceden Tarım Bakanlığının muvafakatının alınması lâzımdır.

Geçici Komisyonun kabul ettiği metin

BÖLÜM - II

Su ürünleri istihsalı

A) Su ürünleri istihsal ruhsatı

Ruhsat tezkeresi

MADDE 3. — Su ürünleri istihsalini bir nizamla bağlamak maksadiyle (su ürünleri ruhsat tezkeresi) ihdas olunmuştur.

Su ürünleri müstahsılı gerçek kişiler kendileri için ve tüzel kişiler, tüzel kişilikleri adına ruhsat tezkeresi almak zorundadırlar.

Su ürünleri istihsalinde kullanılan gemiler için bunların sahip veya donatanları da, ayrıca ruhsat tezkeresi almakla mükelleftirler.

Ruhsat tezkereleri ilgili dairelerin mütalâası alınmak suretiyle valiliklerce verilir.

Ruhsat tezkerelerinin talep vukuunda ilgililere gösterilmesi mecburidir.

Orman bölgelerinde veya sulama tesislerinin bulunduğu sularda su ürünleri istihsal edecek müstahsıllar, ruhsat tezkerelerini mahallî orman ve Devlet Su İşleri Teşkilâtına önceden vize ettirmeye mecburdurlar.

Munhasıran spor maksadiyle veya zatî ihtiyaç için olta, el ağları, sepet, zıpkın, su tüfeği gibi ufak vasıtalar ile su ürünleri istihsal edecek Türklerle yabancı turistler ve Türkiye'de oturmasına izin verilen yabancı uyruklu kimseler ruhsat tezkeresi almakla mükellef değildirler.

Ruhsat tezkerelerinin verilme tarzı, şekil ve muhteviyatı ile müddeti ve yenilenmesine ait esaslar bir tüzükle tesbit olunur. Bu maddedeki tezkereler bedelsiz olarak verilir.

Denizde can ve mal koruma hakkındaki 4922 sayılı Kanun ile buna müteferri tüzük ve yönetmelik hükümleri saklıdır.

B) Su ürünleri istihsal yerleri

Kamu tüzel kişilerine ait istihsal yerlerinin kiralanması

MADDE 4. — Hazinesin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan dalyanlar, voliler, göller, nehirler ve nehir ağzlarında ki su av yerleri ve iç sulardaki su ürünleri istihsalı hakkı, o yerde kurulan ve üyeleri 5 seneden az olmamak üzere o yerde ikamet eden, yönetmelikle tesbit edilecek şartları haiz olan kooperatif veya köy birliklerine öncelik ve pazarlıkla verilir. Özel ve tüzel kişilere kapalı zarf veya artırma suretiyle Maliye Bakanlığınca kiraya verilebilir.

Kira şartnamelerinin teknik şartları ve süreleri mahallerinin özellikleri nazara alınarak ilgili bakanlıkça tesbit olunur.

Kamu tüzel kişileri istihsal yerlerindeki değişiklikler

MADDE 5. — Genel, katma ve özel bütçeli idareler ile Devletin ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin hüküm ve tasarrufu altında bulunan istihsal yerlerine akarsu bağlanması, buraların genişletilmesi, doldurulması, kurutulması, kısmen veya tamamen şeklinin değiştirilmesi gibi su ürünleri istihsaline tesir edebilecek teşebbüslerde önceden Ticaret Bakanlığının muvafakatinin alınması lâzımdır.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Baraj ve suni göllerde alınacak tedbirler

MADDE 6. — Baraj göllerine veya ihdas olunacak diğer suni göllere su verilmeden önce su ürünleri bakımından alınması gereken tedbirlerin tesbiti için ilgililerce Tarım Bakanlığına müracaat olunması ve Bakanlıkça lüzum gösterilen tedbirlerin alınması gereklidir.

Su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirler

MADDE 7. — İçsuların sulama, enerji istihsalı gibi maksatlarda kullanılması halinde bu sularda mevcut su ürünlerinin yaşama, üreme, muhafaza ve istihsalini zarardan koruyacak tedbirlerin ilgililer tarafından alınması şarttır. Bu tedbirlerin nelerden ibaret olduğu Tarım Bakanlığınca tesbit olunur.

Kamu tüzel kişilerine ait dalyanlardan geçiş

MADDE 8. — Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan dalyanların kiracıları veya bunları işletenler belirli bir geçim veya istihsal faaliyetinin icabı olarak bâzı iş ve sanat erbabının dalyanın faaliyetine zarar vermemek şartıyla, kendi vasıtalarıyla dalyandan geçmelerine müsaade etmekle mükelleftir.

Geçiş şartları ile dalyandan geçeceklerin riayet edecekleri hususlar icap ve teamüller de nazara alınarak Tarım Bakanlığınca tesbit ve ilân olunur.

Hazinenin veya Devlet Su İşlerinin özel mülkiyetinde bulunan yerlerde geçiş hakkı Medeni Kanun hükümlerine göre tesbit olunur.

Dalyan civarındaki voli yerlerinden faydalanma

MADDE 9. — Dalyan sınırları içinde veya dışında Hazineye veya Devlete ait voli yerleri ayrıca kiraya verilmedikçe veya işletilmedikçe, bütün su ürünleri müstahsılları buralardan serbestçe faydalanabilirler.

Ancak dalyan sınırları içinde olup, mevsimine göre muayyen yerlerde kurulu bulunduğu zamanlarda dalyanın avlusu cihetindeki Hazineye veya Devlete ait voli yerlerinden faydalanma hakkı dalyan sahip veya kiracılarına aittir. Dalyanın arkasında kalan Hazineye ait voli yerlerinden dalyan kurulu bulunduğu zamanlarda dahi bütün su ürünleri müstahsılları faydalanabilir.

Bu madde hükmü, özel mülkiyetteki dalyanlarda da uygulanır.

Özel mülkiyetteki dalyan ve voli yerleri ile bunların kamulaştırılması

MADDE 10. — Medeni Kanunun yürürlüğe girmesinden evvel sahipleri adına tapuya tescil edilmiş olan dalyan ve voli yerleri (olağanüstü sebeplerin devam ettiği müddet içindeki inikatlar haric olmak üzere) sahipleri tarafından bizzat veya kiraya verilmek suretiyle devamlı olarak 5 sene işletilmediği veya terk edildiği takdirde kamulaştırılabilir.

Üretim havuzları

MADDE 11. — Ticari maksatla karada üretim havuzu tesis ederek su ürünleri yetiştirmek isteyenler bu tesislerin yerini ve mahiyetini bildirmek ve işletmeye ait malûmatı havi proje ve plânları vermek suretiyle Tarım Bakanlığınca müracaat etmekle mükelleftirler.

Sağlık, memleket ekonomisi, seyrüsefer, teknik ve ilmî bakımlardan mahzur bulunmadığı takdirde gerekli müsaade Tarım Bakanlığınca verilir.

Geçici Komisyonun kabul ettiği metin

Baraj ve suni göllerde alınacak tedbirler

MADDE 6. — Baraj göllerine veya ihdas olunacak diğer suni göllere su verilmeden önce su ürünleri bakımından alınması gereken tedbirlerin tesbiti için ilgililerce Ticaret Bakanlığına müracaat olunması ve Bakanlıkça lüzum gösterilen tedbirlerin alınması gereklidir.

Su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirler

MADDE 7. — İçsuların sulama, enerji istihsalı gibi maksatlarla kullanılması halinde bu sularda mevcut su ürünlerinin yaşama, üreme, muhafaza ve istihsalini zarardan koruyacak tedbirlerin ilgililer tarafından alınması şarttır. Bu tedbirlerin nelerden ibaret olduğu Ticaret Bakanlığınca tesbit olunur.

Kamu tüzel kişilerine ait dalyanlardan geçiş

MADDE 8. — Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan dalyanların kiracıları veya bunları işletenler belirli bir geçim veya istihsal faaliyetinin icabı olarak bâzı iş ve sanat erbabının dalyanın faaliyetine zarar vermemek şartıyla, kendi vasıtalarıyla dalyandan geçmelerine müsaade etmekle mükelleftir.

Geçiş şartları ile dalyandan geçeceklerin riayet edecek hususlar icap ve teamüller de nazara alınarak Ticaret Bakanlığınca tesbit ve ilân olunur.

Hazinenin veya Devlet Su İşlerinin özel mülkiyetinde bulunan yerlerde geçiş hakkı Medeni Kanun hükümlerine göre tesbit olunur.

Dalyan civarındaki voli yerlerinden faydalanma

MADDE 9. — Millet Meclisinin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Özel mülkiyetteki dalyan ve voli yerleriyle bunların kamulaştırılması

MADDE 10. — Medeni Kanunun yürürlüğe girmesinden evvel sahipleri adına tapuya tescil edilmiş olan dalyan ve voli yerleri (olağanüstü sebeplerin devam ettiği müddet içindeki inkıtlar haric olmak üzere) sahipleri tarafından bizzat veya kiraya verilmek suretiyle devamlı olarak 5 sene işletilmediği veya terk edildiği takdirde kamulaştırılabilir.

Üretim ve Yetiştirme yerleri

MADDE 11. — Ticari maksatla karada üretim ve yetiştirme yerleri tesis ederek su ürünleri yetiştirmek isteyenler bu tesislerin yerini ve mahiyetini bildirmek ve işletmeye ait malûmatı havi proje ve plânları vermek suretiyle ilgili valiliğe müracaat etmekle mükelleftirler.

Sağlık, memleket ekonomisi, seyrisefer, teknik ve ilmî bakımlardan mahsur bulunmadığı takdirde gerekli müsaade ilgili valiliklerce verilir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Deniz ve içsularda yapılacak üretim havuzları da yukardaki hükme tabidir. Ancak bu gibi üretim havuzlarının tesisine izin verilmeden önce seyrüsefer bakımından bir engel teşkil edip etmedikleri hususunda Ulaştırma Bakanlığının mütalâası alınır. Deniz ve içsularda yapılacak üretim havuzları için 4 ncü maddenin 2 nci fıkrası hükümleri tatbik olunur.

BÖLÜM - III

Geliştirme, teşvik ve himaye

A) Geliştirme

Etüt ve araştırma

MADDE 12. — Tarım Bakanlığı su ürünleri ile ilgili her türlü ilmî ve teknik araştırmaları yapmak ve yaptırmakla görevlidir.

Bu araştırmalar Tarım Bakanlığı tarafından Hidrobiyoloji Araştırma Enstitüsüne ve üniversitelerin ilgili enstitülerine ve Tarım Bakanlığı tarafından görevlendirilecek diğer yetkili uzman ve müesseselere yaptırılır.

Araştırmaları yapanlar, araştırma ve etütlerinin neticelerine göre Tarım ve Ticaret Bakanlığına teklif ve tavsiyelerde bulunurlar.

Bakanlık bu teklif ve tavsiyelerin gerçekleşmesi için gereken tedbirleri alır.

Bu araştırma ve etütlerin tahakkuku için gerekli vesait ve ödenek Tarım Bakanlığınca temin ve araştırma müesseselerine tahsis olunur.

Tarım Bakanlığı tarafından tanzim edilecek olan etüt ve araştırma programlarının esasları araştırma müesseseleri ve özel teşebbüsün katılacağı bir komite tarafından hazırlanır.

Bu hükümler özel sektörün yapacağı ve yaptıracığı araştırmalara ve bunların gerçekleşmesine mâni olmaz.

Kooperatifleşme

MADDE 13. — Su ürünleri müstahsılları 2834 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri hakkındaki kanun ile 2836 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri Kanununa göre ve meslekin özelliklerine uygun kooperatif ve birlikler kurabilirler.

Bu kooperatif ve birlikler «Su Ürünleri Satış Kooperatifleri», «Su Ürünleri Satış Kooperatifleri Birliği» ve «Su Ürünleri Kredi Kooperatifleri» ismini alırlar.

Kooperatif ve birliklerin anamukavelename formülleri T. C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü ile Ticaret Bakanlığı ilgili dairesi tarafından müştereken hazırlanır.

Eğitim ve öğretim

MADDE 14. — Tarım Bakanlığı, su ürünleri istihsalı ile uğraşanların meslekî bilgi ve görgülerini artırmak maksadiyle, diğer bakanlıklar ile de işbirliği yaparak yerli ve yabancı uzmanlar idaresinde ücretli veya ücretsiz kurslar ve meslek okulları açabilir. Propaganda eğitim ve öğretim için lüzumlu tedbirleri alır.

Teşvik ve himaye

Muafıklar

MADDE 15. — Gerçek ve tüzel kişilerin su ürünlerinin istihsal, muhafaza işleme ve nakliyesine mütaallik faaliyet kollarına yapacakları yatırımlar hakkında 31 . 12 . 1960 gün ve

Geçici Komisyonun kabul ettiği metin

Deniz ve içsularda yapılacak üretim ve yetiştirme yerleri de yukardaki hükme tabidir. Ancak bu gibi üretim ve yetiştirme yerlerinin tesisine izin verilmeden önce seyrüsefer bakımından bir engel teşkil edip etmedikleri hususunda Ulaştırma Bakanlığının mütalâası alınır.

BÖLÜM - III

Gelişme teşvik ve himaye

Etüt ve araştırma

MADDE 12. — Su ürünleri ile ilgili her türlü ilmî ve teknik araştırma ve etütler üniversite-lerce de yapılır. Üniversiteler araştırma ve etütlerin neticesinde Bakanlığa teklif ve tavsiyede de bulunurlar. Bu teklif ve tavsiyelerden mümkün ve uygun olanlarının gerçekleşmesine çalışılır. Bu hükümler özel sektörün yapacağı ve yaptıracığı araştırmalara ve bunların gerçekleşmesine mani olmaz.

Kooperatifleşme

MADDE 13. — Su ürünleri müstahsılları 8234 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve birlikleri hakkındaki kanun ile 2836 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri Kanununa göre ve meslekin özelliklerine uygun kooperatif ve birlikler kurabilirler.

Bu kooperatif ve birlikler, «Su Ürünleri Satış Kooperatifleri», «Su Ürünleri Satış Kooperatifleri Birliği» ve «Su Ürünleri Kredi Kooperatifleri» ismini alırlar.

Kooperatif ve Birliklerin anamukavelename formülleri T. C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü ile Ticaret Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanır.

Eğitim ve öğretim

MADDE 14. — Ticaret Bakanlığı, Su Ürünleri istihsalı ile uğraşanların meslekî bilgi ve görgülerini artırmak maksadıyla, diğer Bakanlıklar ile de işbirliği yaparak yerli ve yabancı uzmanlar idaresinde ücretli veya ücretsiz kurslar ve meslek okulları açabilir. Propaganda eğitim ve öğretim lüzumlu tedbirlere alır.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa 202 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ile eklenen 8 nci bölümün ek 3 ncü maddesindeki yatırım indirimi nisbeti % 100 olarak uygulanır. 202 sayılı Kanunun Geçici 7 nci maddesi ile 199 sayılı Kanunun geçici 4 ncü maddesi uygulanmaz.

MADDE 16. — Su ürünlerinin istihsal ve ihracatını artırmak maksadiyle, su ürünleri istihsal ve vasıta ve malzemelerinde ithal sırasında alınan her türlü vergi, resim ve harçları indirmeye veya tamamen kaldırmaya,

Yunus balığı avcılarına gerekli tüfek ve fişekleri kooperatifler eliyle meccanen vermeye Tarım Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BÖLÜM : IV

Yasaklar ve zabıta hükümleri

Patlayıcı ve zararlı maddeler kullanma yasağı

MADDE 17. — Bomba, torpil, dinamit, kapsül ve benzeri patlayıcı maddeler öldürücü veya uyuşturucu maddeler sönmemiş kireç ve Tarım Bakanlığının müsaadesi alınmaksızın elektrik cereyanı ve elektroşok ile su ürünleri istihsalı yasaktır.

Tesbit olunacak belli bir aydınlatma gücünü geçmemek üzere elektrik cereyanı ile aydınlatma ve munhasıran denizlerde olta ile avlanma su ürünlerinin denizden çıkarılmasında elektroşok usulünün uygulanması müsaadeye bağlı değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ait esaslar tüzükte gösterilir.

Sulara zararlı madde dökülmesi

MADDE 18. — Su ürünleri veya bunları istihlâk edenlerin veya kullananların sağlığına veyahut istihsal vasıtalarına malzeme, teçhizat, alet ve edevata zarar veren maddelerin içsulara ve denizlerdeki istihsal yerlerine veya civarlarına dökülmesi veya döküleceği şekilde tesiat yapılması yasaktır.

Hangi maddelerin dökülmesinin yasak olduğu tüzükte gösterilir.

Yabancıların su ürünleri istihsalı yasağı

MADDE 19. — Türk vatandaşı olmayan kişilerin su ürünleri istihsal etmek üzere 476 sayılı Kara Suları Kanununun 8 nci maddesinde yazılı balıkçılık sahasına veya içsulara girmeleri ve bu sulara su ürünleri istihsal etmeleri yasaktır.

Ancak, 3 ncü maddenin 7 nci bendinde yazılı yabancı turistler ile Türkiye'de oturmasına izin verilen yabancı uyruklular ve Tarım Bakanlığının müsaadesi gereğince 13 ncü maddede gösterilen etüt ve araştırma işlerinde çalışacak yabancılar bu hükümden müstesnadır.

Akar sulara engellemeler yapılması yasağı

MADDE 20. — Tarım Bakanlığının müsaadesi alınmadan akarsularda su ürünlerinin geçmesine veya yetişmesine engel olacak şekilde ağlar kurulması, bent, çit ve benzeri engeller yapılması yasaktır.

Geçici Komisyonun kabul ettiği metin

Su ürünleri kredileri

MADDE 15. — Ticaret Bakanlığı, su ürünleri müstahsıllarının kredi ihtiyacını, meslekin hususiyetlerine uygun usul ve şartlarla imkân nisbetinde temin ile görevlidir.

Su ürünleri kredilerinin işleyiş tarzı tüzük ile tesbit olunur.

BÖLÜM - IV

Yasaklar ve zabıta hükümleri

Patlayıcı ve zararlı maddeler kullanma yasağı

MADDE 16. — Bomba, torpil, dinamit, kapsül ve benzeri patlayıcı maddeler öldürücü veya uyuşturucu maddeler sönmemiş kireç ve Ticaret Bakanlığının müsaadesi alınmaksızın elektrik cereyanı ve elektroşok ile su ürünleri istihsalı yasaktır.

Tesbit olunacak belli bir aydınlatma gücünü geçmemek üzere elektrik cereyanı ile aydınlatma ve munhasıran denizlerde olta ile avlanma su ürünlerinin denizlerden çıkarılmasında elektroşok usulünün uygulanması müsaadeye bağlı değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ait esaslar tüzükte gösterilir.

Sulara zararlı madde dökülmesi veya akıtılması

MADDE 17. — Su ürünleri veya bunları istihlak edenlerin veya kullananların sağlığına veya hut istihsal vasıtalarına malzeme, teçhizat, âlet ve edavata zarar veren maddelerin iç sulara ve denizlerdeki istihsal yerlerine veya civarlarına dökülmesi, akıtılması veya döküleceği, akıtılacağı şekilde tesisat yapılması yasaktır.

Hangi maddelerin dökülmesinin veya akıtılmasının yasak olduğu tüzükte gösterilir.

Yabancıların su ürünleri istihsalı yasağı

MADDE 18. — Türk vatandaşı olmayan kişilerin su ürünleri istihsal etmek üzere 476 sayılı Kara Suları Kanununun 8 nci maddesinde yazılı balıkçılık sahasına veya içsulara girmeleri ve bu sulara su ürünleri istihsal etmeleri yasaktır.

Ancak 3 ncü maddenin 7 nci bendinde yazılı yabancı turistler ile Türkiye'de oturmasına izin verilen yabancı uyruklular ve Ticaret Bakanlığının müsaadesi gereğince 14 ncü maddede gösterilen etüt ve araştırma işlerinde çalışacak yabancılar bu hükümden müstesnadır.

Akarsularda engellemeler yapılması yasağı

MADDE 19. — Ticaret Bakanlığının müsaadesi alınmadan akarsularda su ürünlerinin geçmesine veya yetişmesine engel olacak şekilde ağlar kurulması benzeri engeller yapılması yasaktır.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Genel yasaklar, tahdit ve mükellefiyetler

MADDE 21. — a) Su ürünleri istihsalinde kullanılan istihsal vasıtalarının cinsleri, neveleri, çeşitleri, haiz olmaları gereken vasıf ve şartlar ile bunların kullanma usul ve esasları,

b) Sağlık, memleket ekonomisi, seyrüsefer, teknik, ilmî bakımlardan bölgeler, mevsimler, zamanlar, su ürünleri cinsleri, neveleri, çeşitleri, ağırlık, irilik, büyüklük gibi vasıfları ve istihsal yasak olan su ürünlerinden arızî olarak istihsal olunanların deniz veya iç sulara iadeleri veya bunlar için yapılacak sair muameleler, tüzükle düzenlenir. Tüzükte bu konularla ilgili olarak konulacak hükümlere aykırı hareket yasaktır.

Troll

MADDE 22. — a) İçsular, Marmara Denizi, İstanbul ve Çanakkale boğazlarında her çeşit troll ile su ürünleri istihsalı yasaktır. İlmî maksatlarla yapılacak incelemelerde troll kullanılabilir.

b) Karasularımız dâhilinde dip trollü ile su ürünleri istihsalı şekli ayrı bir tüzükle düzenlenir. Bu tüzük hükümlerine aykırı olarak dip trollü ile su ürünleri istihsalı yasaktır.

c) Orta su trollü hakkında 21 nci madde hükümleri uygulanır.

Ancak orta su trollunun dip trollü olarak kullanılması yasaktır.

d) Munhasıran sünger avında kullanılan kankava trollüden sayılmaz.

Yasak su ürünlerinin satışı, nakli ve imalâta kullanılması memnuiyeti

MADDE 23. — Zamanlar, mevsimler, cins, nevi, çeşit, irilik, ağırlık, büyüklük itibariyle istihsalı yasak olan su ürünlerinin, yasağın devam ettiği müddet zafında her ne suretle olursa olsun satışı, nakli, imalâta kullanılması yasaktır.

17, 22 nci maddeler hükümlerine aykırı olarak istihsal edilen su ürünlerinin satılması, nakledilmesi veya imalâta kullanılması da yasaktır.

BÖLÜM : V

Balıkhaneler

Balıkhaneler ve satış üzerinden alınacak ücret

MADDE 24. — Balıkhaneler, su mahsullerinin açık artırma ile toptan satışının yapıldığı, muhafaza edildiği ve sıhhi kontrolünün sağlandığı yerlerdir.

Balıkhaneler Ticaret Bakanlığına bağlıdır.

Bakanlık tarafından yapılır ve idare olunurlar. Ancak Balıkthane yapılıncaya kadar belediyelerin idaresi devam eder.

Balıkthane yapı projeleri, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının mütalâası alınarak Ticaret Bakanlığınca yapılır.

Ticaret Bakanlığınca idare edilen Balıkhanelerde alınacak ücretin miktarı satış bedelinin % 5 ini geçemez.

Bunun dışında her ne nam ile olursa olsun başkaca bir resim ve ücret alınmaz.

Ücret tarifesi Ticaret ve Tarım Bakanlıklarınca müştereken hazırlanır.

Bu ücretin yarısı belediye hissesi olarak ayrılır, ve ertesi ayın onuna kadar belediyeye ödenir.

Geçici Komisyonun kabul ettiği metin

Genel yasaklar, tahdit ve mükellefiyetler

MADDE 20. — a) Su ürünleri istihsalinde kullanılan istihsal vasıtalarının cinsleri, neveleri, çeşitleri, haiz olmaları gereken vasıf ve şartlar ile bunların kullanma usul ve esasları,

b) Sağlık, memleket ekonomisi, seyrisefer, teknik, ilmi bakımlardan bölgeler, mevsimler, zamanlar, su ürünleri cinsleri, neveleri, çeşitleri, ağırlık, irilik, büyüklük gibi vasıfları ve istihsal yasak olan su ürünlerinden geçici olarak istihsal olunanların deniz veya içsulara iadeleri veya bunlar için yapılacak sair muameleler, tüzükle düzenlenir. Tüzükte bu konularla ilgili olarak konulacak hükümlere aykırı hareket yasaktır.

Troll

MADDE 21. — a) İçsular, Marmara Denizi, İstanbul ve Çanakkale Boğazlarında her çeşit troll ile su ürünleri istihsalı yasaktır. İlmî maksatlarla yapılacak incelemelerde troll kullanılabilir.

b) Karasularımız dâhilinde dip trollü ile su ürünleri istihsalı şekli ayrı bir tüzükle düzenlenir. Bu tüzük hükümlerine aykırı olarak dip trollü ile su ürünleri istihsalı yasaktır.

c) Orta su trollü hakkında 20 nci madde hükümleri uygulanır.

Ancak orta su trollünün dip trollü olarak kullanılması yasaktır.

d) Munhasıran sünger avında kullanılan kankava trollden sayılmaz.

Yasak su ürünlerinin satışı nakli ve imalâta kullanılması memnuiyeti

MADDE 22. — Zamanlar, mevsimler, cins, nevi, çeşit, irilik, ağırlık, büyüklük itibariyle istihsalı yasak olan su ürünlerinin, yasağın devam ettiği müddet zarfında her ne suretle olursa olsun satışı, nakli, imalâta kullanılması yasaktır.

16, 21 nci maddeler hükümlerine aykırı olarak istihsal edilen su ürünlerinin satılması, nakledilmesi veya imalâta kullanılması da yasaktır.

BÖLÜM : V

Balıkhaneler

Balıkhaneler ve satış üzerinden alınacak ücret

MADDE 23. — Balıkhaneler, su mahsullerinin açık artırma ile toptan satışının yapıldığı, muhafaza edildiği ve sıhhi kontrolünün sağlandığı yerlerdir.

Balıkhaneler Ticaret Bakanlığına bağlıdır.

Bakanlık tarafından yapılır ve idare olunurlar. Ancak balıkthane yapılıncaya kadar belediyelerin idaresi devam eder.

Balıkthane yapı projeleri, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının mütalâası alınarak Ticaret Bakanlığınca yapılır.

Ticaret Bakanlığınca idare edilen balıkhanelerde alınacak ücreti miktarı satış bedelinin % 5 ini geçemez.

Bunun dışında her ne nam ile olursa olsun başkaca bir resim ve ücret alınamaz.

Ücret tarifesi Ticaret Bakanlığınca hazırlanır.

Bu ücretin yarısı belediye hissesi olarak ayrılır, ve ertesi ayın sonuna kadar belediyeye ödenir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Balıkhanede satış yasağı

MADDE 25. — İstihal olunan su ürünlerinden karaya çıkarılanların ilk satışı balıkhanelerde yapılır.

Balıkhanelerde satılması mecburi olan su ürünlerinin satış usul ve esasları, balıkhanelerde satılması mecburi olmayan asgari miktarlar bir tüzükle düzenlenir.

Bu hüküm balıkhanesi bulunmayan yerlerde uygulanmaz.

BÖLÜM : VI

Çeşitli hükümler

Bilgi ve belge vermek

MADDE 26. — Ticaret Bakanlığı, su ürünleri müstahsılları ile su ürünleri ile iştigal eden tacir, sanayici ve esnaftan bu işlerine mütaallik lüzumlu göreceği bilgileri ve belgeleri isteyebilir.

İstenilen bilgi ve belgeleri ilgililer tâyin edilen müddet içinde ve istenilen şekilde vermeye mecburdurlar.

Bu madde gereğince verilen ferdî ve hususi bilgi ve belgeler ifşa edilemeyeceği gibi verenler aleyhine delil ve vesika olarak da kullanılmaz.

Yasak vasıta ve hükümlerin istisnaen kullanılması

MADDE 27. — Ticaret ve Tarım Bakanlıkları munhasıran ilmî ve teknik etüt ve araştırmalar yapılması maksadiyle ve su ürünleri avcılığında kullanılması yasak vasıta ve usullerin muayyen yerlerde ve muayyen müddetle, bu hususta vazifeli ve salâhiyetli kıldığı kimseler tarafından kullanılmasına müsaade edebilir.

Yasak vasıta ve usullerle yapılan ilmî ve teknik etüt ve araştırmalardan elde edilen su mahsulleri hiçbir suretle satılamaz, gerekirse imha olunur.

Ödenek

MADDE 28. — Bu kanunun 12, 14 nci maddelerinde yazılı işlerin gerektirdiği giderleri karşılamak üzere her yıl Tarım Bakanlığı bütçesine lüzumlu ödenek konulur.

Teftiş ve murakabe

MADDE 29. — Ticaret Bakanlığı, su ürünleri müstahsıllarını, su ürünleri ile iştigal eden tâcir, sanayici ve esnaf ile bunların işyerlerini, balıkhaneleri, istihsal yerlerini ve istihsal vasıtalarını Bakanlık Teftiş Kurulu vasıtasıyla teftiş ve kontrol ettirerek mevzuata göre gerekli muameleyi yapmaya yetkilidir.

Bakanlık diğer memurlarına da bu görevi verebilir.

BÖLÜM : VII

Usul hükümleri

Muhakeme usulü

MADDE 30. — Bu kanunda yazılı suçlara ait takibat Meşhut Suçlar Kanunu hükümlerine göre yapılır.

18, 19, 22 nci maddelerdeki suçlara ait dâvalar asliye ceza mahkemelerinde, bu kanunda yazılı diğer suçlara ait dâvalar sulh ceza mahkemelerinde görülür.

Gegici Komisyonun kabul ettiği metin

Balıkhane dışında satış yasağı

MADDE 24. — Millet Meclisinin 25 nci maddesi 24 ncü madde olarak kabul edilmiştir.

BÖLÜM : VI

Çeşitli hükümler

Bilgi ve belge vermek

MADDE 25. — Millet Meclisinin 26 ncı maddesi 25 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Yasak vasıta ve hükümlerin istisnaen kullanılması

MADDE 26. — Ticaret Bakanlığı munhasıran ilmî ve teknik etüt ve araştırmalar yapılması maksadiyle ve su ürünleri avcılığında kullanılması yasak vasıta ve usulleri muayyen yerlerde ve muayyen müddetle, bu hususta vazifeli ve salâhiyetli kıldığı kimseler tarafından kullanılmasını müsaade edebilir.

Yasak vasıta ve usullerle yapılan ilmî ve teknik etüt ve araştırmalardan elde edilen su mahsulleri hiçbir suretle satılamaz, gerekirse imha olunur.

Ödenek

MADDE 27. — Bu kanunun 12, 14 ncü maddelerinde yazılı işlerin gerektirdiği giderleri karşılamak üzere her yıl Ticaret Bakanlığı bütçesine lüzumlu ödenek konulur.

Teftiş ve murakabe

MADDE 28. — Millet Meclisinin 29 ncu maddesi 28 nci madde olarak kabul edilmiştir.

BÖLÜM : VII

Usul hükümleri

Muhakeme usulü

MADDE 29. — Bu kanunda yazılı suçlara ait kovuşturma suçüstü hükümlerine göre yapılır. 17, 18, 21 nci maddelerdeki suçlara ait dâvalar asliye ceza mahkemelerinde, bu kanunda yazılı diğer suçlara ait dâvalar sulh ceza mahkemelerinde görülür.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 31. — Tarım ve Ticaret Bakanlıkları teşkilâtlarında ve Bakanlığa bağlı su ürünleri ile ilgili teşekküllerde su ürünlerinin, deniz ve iç suların muhafaza ve murakabesi ile vazifelendirilen memur ve hizmetlileri ile emniyet ve jandarma kuvvetleri bu kanunla ve bu kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı, bu kanun şümulüne giren suçlar hakkında zabıt varakası tutmak, suçta kullanılan istihsal vasıtalarını zaptetmek ve bunları, 32 nci madde hükmü mahfuz kalmak şartı ile, adli mercilere teslim etmekle vazifeli ve yetkilidirler.

Gümrük sahil ve orman muhafaza teşkilâtı mensupları, belediye zabıtası âmir ve memurları, kamu tüzel kişilerine bağlı muhafız bekçi ve korucular ile gümrük, belediye ve Hükümet veteriner ve doktorları, Ticaret ve Tarım bakanlıkları memurları ile Emniyet ve Jandarma teşkilâtının bulunmadığı yerlerde köy muhtar ve ihtiyar heyetleri üyeleri yukardaki görevleri yapmakla mükelleftirler.

Zaptedilen su ürünleri

MADDE 32. — Zaptolunan su ürünlerinden, insan gıdası olarak kullanılanların, muhakeme neticesine kadar muhafaza edilmesi mümkün değilse en yakın veteriner hekim veya Hükümet, belediye veya Sağlık Merkezi tabiplerinden birine veya Devlet hastanesinde muayene ettirilerek insan gıdası olarak istihlâkinde mahzur görülmiyenler derhal mahallin en büyük maliye memuru marifeti ile ve Maliye teşkilâtı bulunmayan yerlerde belediye veya ihtiyar heyeti tarafından en yakın satış yerinde açık artırma suretiyle satılır.

Satışa ait bir zabıt varakası tanzim olunarak satış bedeli tahkikat neticesine kadar adli mercilerin emrinde olmak üzere Maliye veznesine emaneten yatırılır.

Sanığın mahkûmiyetinin kesinleşmesi halinde satış bedeli Su Ürünleri Genel Müdürlüğü veznesine gönderilir.

Zaptolunan su ürünlerinden kullanılması veya istihlâki mahzurlu görülenler yetkililerin raporlarına müsteniden imha olunarak keyfiyet bir zabıtla tevsik edilir.

Zaptedilen su ürünlerinden insan gıdası olarak kullanılmıyan ve muhakeme neticesine kadar muhafazasına imkân olmıyanlar için de yukardaki esaslar uygulanır.

Müsadere olunan eşya ve su ürünleri

MADDE 33. — Bu kanun hükümlerine göre mahkemece müsaderesine karar verilen muhafazası mümkün su ürünleri ile istihsal vasıtaları hüküm kesinleştikten sonra bedeli Su Ürünleri Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Maliye veznesine emaneten yatırılır.

Yasak olan eşyadan satışı mahzurü görülenlerin imhasına ve imha şekline mahkeme karar verir.

BÖLÜM - VIII

Ceza hükümleri

Cezalar

MADDE 34. — Bu kanundaki ve bu kanuna müsteniden çıkarılacak tüzüklerdeki yasak ve tahditlerle mükellefiyetlere aykırı hareket edenlere verilecek cezalar aşağıda gösterilmiştir :

a) 1. Üçüncü maddenin ikinci fıkrasına göre ruhsat tezkeresi almadan su ürünleri istihsal edenler 7 nci fıkraya göre ruhsat tezkeresi almakla mükellef olmadıkları halde bu fıkradaki gaye ve maksat dışında su ürünleri istihsal edenler 6 nci fıkra gereğince ruhsat tezkerelerini yetkili mercilere vize ettirmeden fıkrada gösterilen yerlerde su ürünleri istihsal edenler 50 liradan 500 liraya kadar,

Geçici Komisyonun kabul ettiği metin

MADDE 30. — Ticaret Bakanlığı teşkilâtında ve Bakanlığa bağlı su ürünleri ile ilgili teşekküllerde su ürünlerinin, deniz ve iç suların muhafaza ve murakabesi ile vazifelendirilen memur ve hizmetlileri ile emniyet ve jandarma kuvvetleri bu kanunla ve bu kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı, bu kanun şümülüne giren suçlar hakkında zabıt varakası tutmak, suçta kullanılan istihsal vasıtalarını zaptetmek ve bunları, 31 nci madde hükmü mahfuz kalmak şartı ile, adli mercilere teslim etmekle vazifeli ve yetkilidirler.

Sahil ve orman muhafaza teşkilâtı mensupları, belediye zabıtası âmir ve memurları, kamu tüzel kişilerine bağlı muhafız bekçi ve korucular ile gümrük, belediye ve Hükümet veteriner ve doktorları, Ticaret ve Tarım bakanlıkları memurları ile emniyet ve jandarma teşkilâtının bulunmadığı yerlerde köy muhtar ve ihtiyar heyetleri yukardaki görevleri yapmakla mükelleftirler.

Zapdedilen su ürünleri

MADDE 31. — Millet Meclisinin 32 nci maddesi 31 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Müsadere olunan esya ve su ürünleri

MADDE 32. — Millet Meclisinin 33 ncü maddesi 32 nci madde olarak kabul edilmiştir.

BÖLÜM - VIII

Ceza hükümleri

Cezalar

MADDE 33. — Bu kanundaki ve bu kanuna müsteniden çıkarılacak tüzüklerdeki yasak ve tahditlerle mükellefiyetlere aykırı hareket edenlere verilecek cezalar aşağıda gösterilmiştir.

a) 1. Üçüncü maddenin ikinci fıkrasına göre ruhsat tezkeresi almadan su ürünleri istihsal edenler 7 nci fıkraya göre ruhsat tezkeresi almakla mükellef olmadıkları halde bu fıkradaki gaye ve maksat dışında su ürünleri istihsal edenler 6 ncı fıkra gereğince ruhsat tezkerelerini yetkili mercilere vize ettirmeden fıkrada gösterilen yerlerde su ürünleri istihsal edenler 50 liradan 500 liraya kadar,

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

2. Üçüncü maddenin üçüncü fıkrası gereğince gemileri için ruhsat tezkeresi almıyan gemi sahip veya donatanları 100 liradan 500 liraya kadar,

3. Ruhsat tezkerelerini talep vukuunda ilgililere göstermeyenler 10 liradan 100 liraya kadar, Hafif para ile cezalandırılır.

b) 11 nci madde gereğince Tarım Bakanlığından müsaade almadan üretme havuzu kuranlar 500 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılır.

Gerekli niteliğe haiz olmıyan ve ıslahı mümkün bulunmıyan tesislerin faaliyetleri men ve masrafları failine aidolmak üzere kaldırılmasına karar verilir.

c) 17 nci maddedeki yaksaklara göl ve akar sularda riayet etmiyenler 3 aydan 6 aya kadar hapis cezası ile birlikte 100 lira ilâ 500 liraya kadar ağır para cezası ile.

17 nci maddedeki yasaklara denizlerde riayet etmiyenler 6 aydan 2 seneye kadar hapis cezası ile birlikte 5 000 lira ilâ 10 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

d) 18 nci maddeye göre çıkarılacak tüzükteki yasak ve tahditlerle mükellefiyetlere riayet etmiyenler 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Suç fabrika, imalâthane ve atelye gibi tesis sahipleri tarafından işlendiği takdirde 500 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur. Bu gibilerin faaliyetleri menedilmekle beraber masrafları kendilerine aidolmak üzere tesislerinin zarar vermeyecek hale getirilmesine karar verilir.

e) 19 ncu maddenin birinci bendindeki suç işliyen şahıslar 2 seneden 4 seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır ve istihsal ettikleri su ürünleri ile bunların istihsalinde kullanılan istihsal vasıtaları zapt ve müsadere olunur.

Su ürünleri istihsalinde 17 nci maddedeki yazılı maddeler gemilerde bulunması yahut,

25 nci madde gereğince hazırlanacak tüzüğe aykırı hareket edilmesi halinde verilecek hapis cezası bir yıldan aşağı olamaz.

f) 20 nci maddeye aykırı hareket edenler 100 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılır. Bu gibilerin faaliyetleri men edilmekle beraber masrafları kendilerine aidolmak üzere mânilerinin zarar vermeyecek hale getirilmelerine karar verilir.

g) 21 nci maddenin (a) bendine göre çıkarılacak tüzüğe aykırı hareket edenler 500 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Ve suç konusu su ürünleri zapt ve müsadere olunur.

Aynı maddenin (b) bendine göre çıkarılacak tüzüğe aykırı hareket edenlere 500 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası verilir ve suç konusu su ürünleri zapt ve müsadere olunur. Bu kabil su ürünlerini bilerek satanlar, nakledenler veya bunları imalâtında kullananlara 200 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası verilir. Ve ayrıca suç konusu su ürünleri zapt ve müsadere edilir.

h) 22 nci maddenin (a), (b), (c), (d) fıkraları ile bu maddeye ait tüzükteki dip trolla mütalâlik yasak ve tahditlere ve mükellefiyetlere aykırı hareket edenler bir yıldan 3 yıla kadar hapis cezası ile birlikte 2 000 liradan 20 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Ve istihsal olunan su ürünleri zapt ve müsadere olunur.

Tekerrür halinde 2 misli cezaya hükmolunur ve suç konusu su ürünlerinin istihsalinde kullanılan istihsal vasıtaları da zapt ve müsadere edilir.

Yasak bölgelerde veya yasak zaman ve mevsimlerden diptrollu ağları denizde veya toplanıp boldoya alınmış durumda tesbit edilenlerle göz açıklıkları tâyin olunan asgari ölçülerden küçük diptrollu ağlarını her ne suretle olursa olsun gemilerinde bulunduranlar da yukardaki fıkraya göre cezalandırılır.

Orta su trollunu veya kombine trollu diptrollu olarak kullananlar hakkında yukardaki 1 ve 2 nci fıkralarda yazılı cezalar verilir.

Geçici Komisyonun kabul ettiği metin

2. Üçüncü maddenin üçüncü fıkrası gereğince gemileri için ruhsat tezkeresi almıyan gemi sahip veya donatanları 100 liradan 500 liraya kadar,

3. Ruhsat tezkerelerini talep vukuunda ilgililere göstermeyenler 10 liradan 100 liraya kadar, Hafif para ile cezalandırılır.

b) 11 nci madde gereğince müsaade almadan üretme ve yetiştirme yeri kuranlar 500 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılır.

Gerekli niteliğe haiz olmıyan ve ıslahı mümkün bulunmıyan tesislerin faaliyetleri men ve masrafları failine aidolmak üzere kaldırılmasına karar verilir.

c) 16 ncı maddedeki yasaklara göl ve akar sularda riayet etmeyenler 3 aydan 6 aya kadar hapis cezası ile birlikte 100 lira ilâ, 500 liraya kadar ağır para cezası ile.

16 ncı maddedeki yasaklara denizlerde riayet etmeyenler 6 aydan 2 seneye kadar hapis cezası ile birlikte 5 000 lira ile 10 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

d) 17 nci maddeye göre çıkarılacak tüzükteki yasak ve tahditlerle mükellefiyetlere riayet etmeyenler 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Suç, fabrika imalâthane ve atelye gibi tesis sahipleri tarafından işlendiği takdirde 500 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur. Bu gibilerin faaliyetleri menedilmekle beraber masrafları kendilerine aidolmak üzere tesislerinin zarar vermeyecek hale getirilmesine karar verilir.

e) 18 nci maddenin birinci bendindeki suçu işliyen şahıslar 2 seneden 4 seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Ve istihsal ettikleri su ürünleri ile bunların istihsalinde kullanılan istihsal vasıtaları zapt ve müsadere olunur.

Su ürünleri istihsalinde 16 ncı maddedeki yazılı maddeler gemilerde bulunması yahut,

24 ncü madde gereğince hazırlanacak tüzüğe aykırı hareket edilmesi halinde verilecek hapis cezası bir yıldan aşağı olamaz.

f) 19 ncü maddeye aykırı hareket edenler 100 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılır bu gibilerin faaliyetleri menedilmekle beraber masrafları kendilerine aidolmak üzere engellerin zarar vermeyecek hale getirmelerine karar verilir.

g) 20 nci maddenin (a) bendine göre çıkarılacak tüzüğe aykırı hareket edenler 500 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Ve suç konusu su ürünleri zapt ve müsadere olunur.

Aynı maddenin (b) bendine göre çıkarılacak tüzüğe aykırı hareket edenlere 500 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası verilir. Ve suç konusu su ürünleri zapt ve müsadere olunur. Bu kabil su ürünlerini bilerek satanlar, nakledenler veya bunların imalâtında kullananlara 200 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası verilir. Ve ayrıca suç konusu su ürünleri zapt ve müsadere edilir.

h) 21 nci maddenin a, b, c, d fıkraları ile bu maddeye ait tüzükteki dip trolla mütaallik yasak ve tahditlere ve mükellefiyetlere aykırı hareket edenler bir yıldan 3 yıla kadar hapis cezası ile birlikte 2 000 liradan 20 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Ve istihsal olunan su ürünleri zapt ve müsadere olunur. Tekerrür halinde 2 misli ceza hükmolunur. Ve suç konusu su ürünlerinin istihsalinde kullanılan istihsal vasıtaları da zapt ve müsadere edilir.

Yasak bölgelerde veya yasak zaman ve mevsimlerden dip trollu ağları denizde veya toplamı boldova alınmış durumda tesbit edilenlerle göz açıklıkları tâyin olunan asgari ölçülerden küçük tip trollu ağlarının her ne suretle olursa olsun gemilerinde bulunduranlar da yukardaki fıkraya göre cezalandırılır.

Orta su trollunun veya kombine trollu dip trolu olarak kullananlar hakkında yukardaki 1 ve 2 nci fıkralarda yazılı cezalar verilir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

22 nci maddedeki yasaklara ve tahditlere aykırı olarak istihsal edilmiş su ürünlerini satanlar, nakledenler veya bunları imalâtında kullananlara 500 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunmakla beraber ayrıca suç konusu su ürünleri de zapt ve müsadere olunur.

i) 23 ncü madde ile satışı, nakli ve imalâtta kullanılması yasak edilen su ürünlerini satanlar, nakledenler veya imalâtta kullananlar hakkında 100 liradan 500 liraya kadar hafif para cezası hükmolunur. Ve ayrıca suç konusu su ürünleri zapt ve müsadere edilir.

j) 25 nci maddedeki balıkhane dışında satış yapma yasağına riayet etmeyenler 100 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılır ve suç konusu su ürünleri zapt ve müsadere olunur.

k) 26 ncı madde gereğince Tarım Bakanlığı tarafından istenilen malûmatı vermiyenler veya yanlış malûmat verenler 100 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

BÖLÜM — IX

Yürürlük hükümleri

Tüzükler

MADDE 35. — Kanununun 17, 18, 21, 22 ve 25 nci maddelerine ait tüzükler kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 6 ay içinde yürürlüğe konulur.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 36. — 27 Ağustos 1287 tarihli Dersaadet ve Bilâdi Selâsede Midye ve İstiridyeye ihracı hakkındaki Nizamname 18 sefer 1299 tarihli Zabıtai Seydiye Nizamnamesi, 19 Nisan 1298 tarihli Dersaadet ve Tevabii Balıkhane idaresine dair Nizamname, 6 Nisan 1340 tarihli İstanbul ve Tevabii Balıkhanesine mütaallik Nizamnamesinin birinci ve üçüncü maddelerinde muharrer rüsumun tezyidine dair 465 sayılı Kanun, 18 Sefer 1299 tarihli Zabıtai Saydiye Nizamnamesine bâzı mevad tezyidine dair 18 . 1 . 1926 tarih ve 721 sayılı Kanun, 22 Nisan 1926 tarihli ve Zabıtai Saydiye ve İstanbul ve Tevabii Balıkhane idareleri Nizamnamelerinin bâzı mevaddını muaddil 820 sayılı Kanun, 5639 sayılı Kanununun 3, 4 ve 5 nci maddeleri Kaçakçılığın Men ve Takibine dair 1918 sayılı Kanununun bâzı maddelerinin tadiline dair 6829 sayılı Kanununun 2 nci ek maddesinin IV No. lu bendi ile 5887 sayılı Harçlar Kanununun 10 ncu cetvelin 57 No. su yürürlükten kaldırılmıştır.

815 sayılı Kabotaj Kanununun 3 ncü maddesindeki yasaklar bu kanunun 3 ncü maddesinin 7 nci bendine uygun hareket eden yabancı turistler ve Türkiye'de oturmasına izin verilen yabancı uyruklu kimseler ile 12 nci maddeye göre etüt ve araştırma işlerinde çalıştırılacak yabancılara uygulanmaz.

Bu kanunun uygulanmasında diğer kanunların bu kanuna aykırı olan hükümleri tatbik olunmaz.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yayımlandığı tarihte genel hükümlere göre kurulmuş olan su ürünleri kooperatiflerinden 13 ncü maddeye göre Tarım Satış Kooperatifleri ve birlikleri ile Tarım Kredi Kooperatifleri kanunlarına göre teşkilâtlanmak isteyenler statülerinde âdi Genel Kurul toplantıları için derpiş olunan toplanma ve karar nisapları ile kooperatiflerini feshedebilirler.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun 17, 18, 21, 22 ve 25 nci maddelerine ait tüzükler yürürlüğe girinceye kadar 36 ncı maddede yazılı hükümlerin alâkalı kısımlarının uygulanmasına devam olunur.

Geçici Komisyonun kabul ettiği metin

21 nci maddedeki yasaklara ve tahditlere aykırı olarak istihsal edilmiş su ürünlerini satanlar, nakledenler veya bunları imalâtında kullananlara 500 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolünmekle beraber ayrıca suç konusu su ürünleri de zabt ve müsadere olunur.

ı) 22 nci madde ile satışı, nakli ve imalâta kullanılması yasak edilen su ürünleri satanlar, nakledenler veya imalâta kullananlar hakkında 100 liradan 500 liraya kadar hafif para cezası hükmolünür. Ve ayrıca suç konusu su ürünleri zabt ve müsadere edilir.

j) 24 ncü maddedeki balikhane dışında satış yapma yasağına riayet etmeyenler 100 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılır. Ve suç konusu su ürünleri zabt ve müsadere olunur.

k) 25 nci madde gereğince Ticaret Bakanlığı tarafından istenilen malûmatı vermiyenler veya yanlış malûmat verenler 100 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

BÖLÜM : IX

Yürürlük hükümleri

Tüzükler

MADDE 34. — Kanunun 3, 16, 17, 20, 21 ve 24 ncü maddelerine ait tüzükler kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 6 ay içinde yürürlüğe konulur.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 35. — Millet Meclisinin 36 ncı maddesi 35 nci madde olarak kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisinin 1 nci geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun 3, 16, 17, 20, 21 ve 24 ncü maddelerine ait tüzükler yürürlüğe girinceye kadar 35 nci maddede yazılı hükümlerin alakalı kısımlarının uygulanmasına devam olunur.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

GEÇİCİ MADDE 3. — Su ürünleri Teşkilât Kanunu yürürlüğe girinceye kadar bu kanunun kiralamalara ilişkin hükümleri Maliye Bakanlığınca yerine getirilir.

MADDE 37. — Bu kanunun 13 ncü maddesi ile geçici birinci maddesi hükümleri yayımı tarihinde, diğer hükümleri yayımından altı ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 38. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Geçici Komisyonun kabul ettiği metin

GEÇİCİ MADDE 3. — Millet Meclisinin 3 nci geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 36. — Millet Meclisinin 37 nci maddesi 36 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

MADDE 37. — Millet Meclisinin 38 nci maddesi 37 nci madde olarak kabul edilmiştir.

